

The background of the slide is a light gray gradient with several realistic water droplets of various sizes scattered across it. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance. The text is centered on the page.

UVOD U NOVINARSTVO

KAKO POSTATI NOVINAR

Novinar

- * Raspituje se o cijeni salate na tržnici.
- * Razgovara s predsjednikom države.
- * Čeka satima na kiši da političari izađu sa sastanka i daju mu izjavu.
- * Putuje s nogometašima na svjetsko prvenstvo.
- * Satima pokušava saznati neki statistički podatak.
- * Bude ga usred noći da ode na teren.
- * Gađaju ga pokvarenim jajima.
- * Prepoznaju ga na ulici.
- * Uglavnom se neće obogatiti.
- * Steći će brojna životna iskustva.

- To je zanimanje puno dinamike, raznovrsnosti, opasnosti, strasti, adrenalina, sjaja i bijede. Novinar ne može biti svako, bez obzira na to što mnogi misle drugačije. Neki novinarski posao shvaćaju neozbiljno, usko, kao neku vrstu samopromocije.
- Otuda i važnost novinarskog obrazovanja. Prirodne sklonosti ovome poslu su bitne - ne može se postati novinar bez znatiželje i upornosti. Ali novinarstvo se prije svega uči - u školama i na poslu.

Kako postati novinar

- Svaki potencijalni novinar mora biti dobro informiran. Mora pratiti događaje oko sebe, u svom gradu, državi, ali i u svijetu.
- Prava informiranost ne postiže se gledanjem vijesti jedanput dnevno ili čitanjem jednih novina - takva informiranost je dovoljna prosječnom građaninu, ali ne i novinaru.
- Novinar mora znati kako da dođe do vijesti, kako da je napiše brzo, precizno i objektivno. Mora biti spretan, strpljiv, uporan i spreman prihvatiti kritiku.

Kako do vijesti

Osnova novinarskog pisanja je vijest. Što bi sve mogla biti vijest?

- * priča o događaju koji zanima publiku
- * sve što dovoljno ljudi želi čitati, a da zadovoljava standarde "dobrog ukusa"
- * sve što je novo i zanimljivo većem broju ljudi - najbolja vijest je ona koja ima najveći značaj za najveći broj ljudi

Prijedlog kriterija po kojima je nešto vijest

* **Bliskost.** Što je događaj geografski bliži publici, imat će veći značaj za publiku. Potres u Italiji imat će veći odjek kod publike nego potres u Indoneziji.

* **Aktualnost.** Što je događaj aktualniji, to je zanimljiviji publici. Ako se nešto događa SADA, zanimljivost je najveća. Recimo, ako se skupina kriminalaca upravo sada obračunava na gradskim ulicama, to je bitnija vijest od obračuna te iste skupine ispred škole prije nekoliko tjedana.

* **Bitnost.** Što su u pitanju publici poznatiji ljudi, to je događaj zanimljiviji. Primjerice, objavljivanje Severininih fotografija izazvat će veći interes publike nego fotografije neke anonimne djevojke.

* **Sukob.** Publika voli svađe i sukobe. Svađa premijera i predsjednice je vijest. To što se dobro slažu - nije.

* **Rijetkost.** Više pozornosti privlače rijetki događaji. Svi znaju primjer: ako pas ugrize čovjeka - to nije vijest. Vijest je ako čovjek ugrize psa.

* **Emocije.** Događaji koji izazivaju sreću, tugu, ponos ili suosjećanje zanimaju publiku. Priča o djetetu koje je izvučeno živo ispod ruševina nakon razornog potresa je vijest.

Zadatak 1:

Znate li prepoznati što je vijest, a što nije?

Odgovorite je li određena informacija dobar primjer vijesti ili nije.

Temperatura u rujnu ne prelazi 20 stupnjeva.

Bandić je otvorio novu fontanu.

Ministrica obrazovanja posjetila je SŠ Marka Marulića.

Mandžukić se oprostio od hrvatskog dresa.

Modni Mačak cijeli tjedan nije objavio novu fotografiju na instagramu.

U školu su stigli tableti.

Zadatak 2:

Razmislite o tome koje su informacije važne za vas kao potencijalne novinare. Za koga biste pisali? Kojim se temama trebaju baviti srednjoškolski novinari? Napišite po tri svoja prijedloga.

Zadatak 3:

Kako vi dolazite do informacija? Kako saznajete što se događa oko vas?

POPULARNE NOVINARSKÉ FORME

VIJEST

- * Odnosi se na najsvježiji događaj.
  - * Kratka forma.
- * Samo najbitniji elementi - pregled činjenica.
  - * Odsustvo osobnog mišljenja.

ANALIZA

- * Objašnjava događaje i stavlja ih u kontekst.
- * Zauzima se neutralan stav, zasnovan na činjenicama.
  - * Nema osobnog mišljenja.
  - * Neophodan balans.

REPORTAŽA

- * Opis s mjesta događaja.
- * Dosta deskripcije – čitatelj mora stvoriti sliku u glavi.
  - * Priča priču.
  - * Mora prenijeti emocije.
  - * Duži članak.

KOMENTAR

- * Iznošenje osobnog mišljenja.
- * Mora biti usredotočen na jednu temu.
  - * Mora govoriti o bitnoj temi.
  - * Mora iznijeti uvjerljive argumente.
  - * Prepoznatljiv osobni stil.

Kako voditi intervju

- * Dobro se pripremite, saznajte što više o sugovorniku.
- * Pročitajte izjave, intervjuje koje je sugovornik već ranije dao.
- * Razgovarajte s ljudima koji poznaju izabranog sugovornika.
- * Zapišite pitanja.
- * Dodite na vrijeme na intervju.
- * Nemojte odmah početi s pitanjima – razgovarajte o vremenu.
- * Budite ljubazni.
- * Budite oštri ako to zahtijeva tema.
- * Ne gubite fokus - nemojte da vas sugovornik odvede od zadane teme.
- * Postavljajte izravna pitanja.
- * Postavljajte kratka pitanja.

- * Nemojte iznositi svoje mišljenje.
- * Nemojte praviti uvod u pitanje iznošenjem svojega mišljenja.
- * Često koristite sugovornikovo ime.
- * Ponovite nekoliko posljednjih riječi iz njegove rečenice.
- * Započnite s lakšim pitanjima.
- * Ostavite najteža pitanja za kraj.
- * Uvijek na kraju pitajte: "Imate li što dodati?" Nikad se ne zna, možda ćete tada saznati i najviše.

Zadatak:

Razmislite koju biste osobu vi intervjuirali (u gradu, školi ili šire) za školske novine?

Podjela novinarstva prema različitim kriterijima

- * Mediju: tiskane dnevne novine, tjednici, specijalizirani časopisi, TV kanali, internetski portali
- * Žanru: političko novinarstvo, ekonomsko, kulturno, društveno, znanstveno, sportsko...
- * Formi: vijest, izvještaj, reportaža, kritika, analiza, komentar, intervju...

Planiranje sadržaja novina

Zadatak: Svrha novina i publika

Koja je svrha vaših novina?

Koja je ciljana publika za vaše novine?

4 glavna novinska članka:

Informativni

Članak s intervjuom

Senzacionalistički

Reportaža

Izborni sadržaji članaka

Odaberite dvije dodatne teme za vaše članke s popisa:

Rubrika savjeta

Uvodni članak

Pisma uredniku

Reklame, oglasi

Stripovi

Društvena događanja

Umjetnička djela/razonoda

Kritika filmova i slično

Kalendar

Najave

Crteži

Informacije o poslovanju

Vremenska prognozu

Osobni profili

Savjeti *uradi sam*

кraj